

Referat – Handicaprådsmøde d. 22. juni 2020

Dagsorden

1. Godkendelse af referat fra sidste Handicaprådsmøde d. 26. maj 2020

Referatet blev godkendt uden bemærkninger.

2. Budgetmodeller, analyse og anlægsstrategi

Finn bad om at få oplægget opdelt i to punkter - da det faktisk er to forskellige ting, det drejer sig om; henholdsvis budgetmodeller og anlægsstrategi.

Anne Knudsen gennemgik via slides en analyse af budgetmodellerne for Aarhus Kommune. Og talte her blandt andet om:

- Hvordan udgiftsbehov ser ud på tværs af afdelingerne? Er derefter korrigeret efter bl.a. sociale behov.
- Hvordan ligger vores serviceniveau? Aak ligger fx højt på dagtilbud – og lidt lavt på fx voksne-med-særlige-behov-området samt på fritids- og kulturområdet (ift. landsgennemsnittet). Overordnet billede.
- Demografiske budgetmodeller – hvor man fremskriver i forhold til den aktuelle situation på det pågældende område.
- Voksne med særlige behov. Der udløses et beløb hver gang der kommer en ny person med disse behov til kommunen. Ingen efterregulering på dette område.
- Dæknings- og kompensationsgrad på tværs af områder – er fx lavere for voksne med særlige behov end for børn med særlige behov.
- Udgiftsudvikling på tværs af kommunen. Fra 2011 – 2018
- Spørgsmål til overvejelse rent politisk...
  - Fx hvad er forskellen mellem en budgetmodel og hvordan udgiftsudviklingen har været?
  - Er det velbegrundet hvor meget vi kompenserer ift. forskelle?
  - Ved fastsættelse af enhedsbeløbene på et område, skal det gøres ensartet? Og indførsel af efterregulering på alle områder...?
  - Man kan ikke nødvendigvis altid se en samlet udvikling mellem den demografiske udvikling og de samlede udgifter.
- Politiske prioriteringer og lovændringer kan også spille ind her.
- Er vægtningen af områder med og uden model velbegrundet?
- Byrådet får denne analyse meget snart...
- Man må tage stilling i de årlige budgetforslag
- Anne Knudsens (BA's) anbefaling: Faste principper for fremskrivning, dvs. procentvis årlig stigning i enhedsbeløb. Samt efterbevilling på alle modeller.

Finn startede debatten med at sige, at der måske skal nye modeller til, for at lave mere præcise beregninger? Han havde håbet på at gennemgangen af budgetmodellerne havde ført til en anbefaling af en revision af budgetmodellerne, sådan at politikerne fik mere hjælp til at beramme

rigtigt. Handicaprådet undrer sig over at der er større udgifter end forventet, så hvis man brugte nye modeller, kunne man måske blive bedre til at ramme rigtigt i budgetterne.

Anne Knudsen svarede at med det udgiftspres, der generelt er på kommunerne på landsplan, har ingen endnu fundet den rigtige model for at håndtere det. Da budgetmodellen blev indført, ville man gerne fastholde det samme niveau, når der fx kom nye indbyggere til kommunen. Men der er lagt væsentlige beløb oveni i årenes løb. Hellere lægge et fast procentbeløb oveni årligt – end at skulle have en helt ny budgetmodel.

Finn rundede debatten af med at fastslå, at der er mange problematikker i dette og at det samtidig er meget spændende. Handicaprådet ønsker at der skal sættes tid af på et kommende møde til en ny diskussion.

Videre sagde Finn at når byrådet fordeler til Magistratsområderne og Magistratsområderne fordeler videre ned i systemet, så får handicapområdet jo fordelinger fra flere magistratsområder. Det kunne derfor være godt at få noget mere helhedssyn på dette. Ligesom det kunne være spændende at få nogle data fra børne- og ungeområdet, så Handicaprådet kunne være med til at se på, hvordan der kunne bruges data i andre sammenhænge. Der skal sættes tid af til det på et kommende møde, hvor Jan Sejersdahl Kirkegaard kan præsentere de data, der ligger på området.

Anlægsstrategier

Anne Knudsen: Anlægsstrategi - Beslutning i Byrådet her til september: Ny anlægsplan – 10-årig. 2024-2033. Der er tale om relativt store beløb – ca. en halv milliard om året plus et par ekstra puljer som er øremærkede til bestemte formål.

De store linjer lægges nu bl.a. ift. det demografiske. Hvor mange forventer man der skal være plads til i vores dagtilbud og i skolerne osv.? Afdelingerne har sendt deres forslag til anlægsprioriteringerne.

Der vil være mulighed for at borgere samt forskellige organisationer kan byde ind - og det bliver virtuelt pga. Corona. Men der er mange der har meldt sig ind i debatten og der er kommet mange konkrete forslag fra borgere.

Partierne kan aflevere forslag til deres prioriteringer senest d. 3. august. Og så kommer der en messe d. 5.-7. september i Rådhushallen, hvor det i år især bliver anlægsprogrammet, det kommer til at handle om. Der vil man kunne høre afdelingernes forslag og få en snak med partierne og politikkerne - og man vil også kunne se nogle af de borgerforslag, der er indkommet. Det endelige program er endnu ikke færdig vedrørende budgetmessen. Forhandlinger vedrørende budgettet foregår d. 17.-18. september.

Der blev spurgt til tilskud til bygge & anlæg pga. Corona? Anne svarede at tilskud til anlæg fik 300 millioner kr. pga. Corona. Mange af dem er omprioriteret til Grøn Omstilling og til projekter med en meget kort tidshorison, fx bygningsrenovering, fordi det kunne igangsættes med det samme. Desuden er afdelingerne blevet bedt om at fremrykke så meget som muligt til 2020. Men det er projekter, de i forvejen havde inde i budgetterne, som så er blevet fremrykket.

Finn rundede punktet af med at fastslå, at vi her har fået nogle gode inputs, som der helt sikkert skal vendes tilbage til på et senere tidspunkt.

(Slides fra præsentationen er vedhæftet referatet).

3. Fodgængerstrategi (gik i høring d. 20. maj). Præsentation af den nye strategi

Præsentation ved mobilitetsplanlægger Jesper Frandsen. Strategien er i høring og har været det siden d. 20. maj.

Trine indledte kort med at fortælle at både dette punkt samt punkt 4 er beskrevet i vores Tilgængelighedsstrategi. Disse punkter er blot to mindre dele af hvordan kommunen oversætter handicappolitikken til konkret handling - i den samlede strategi for hele tilgængelighedsområdet.

"Fodgængerstrategi" skal understøtte arbejdet for en bedre mobilitet i Aarhus Kommune ved at forbedre forholdene for fodgængerne. Passende at give et oplæg til Handicaprådet netop nu, hvor strategien er i høring. Den er lavet i et samarbejde med MSO og MTM, fordi der er meget sundhedspolitik i dette, at jo mere vi går...

Målsætning: Bedre forhold for mobilitet ved at forbedre forholdene for fodgængere – og dermed sikre mere gang i Aarhus.

- Gang skal være en reel mulighed ved valg af transportform.
- Vi vil gerne skabe de rette rammer for at både børn og voksne kan transportere sig til fods
- Fodgængerområder skal være attraktivt fremkommelige og med mulighed for ophold / pauser
- Muligheder for fodgængere skal indtænkes ved alle former for nybyg og renovering

Strategien har 4 fysiske temaer: Tilgængelighed – Fremkommelighed – Tryghed og sikkerhed – Ophold og faciliteter. Over disse temaer svæver det overordnede tema: "At skabe mere lighed i sundhed i Aarhus Kommune".

Derudover skal der arbejdes med en mere dybdegående analyse af fx fodgængeruheld. Og med en trafiksikkerhedsrevision. Ophold og oplevelser. Byrum for alle. Gode rekreative områder. Ventetid skal gøres til bevægelse og oplevelser, fx ved et busstoppested. Renhold og vedligehold.

Udmøntningsprincipper: Innovative projekter, hvis fokus er på fodgængerruterne. Der er forsøgt samtænkt mange forskellige forhold ift. handicappede. Synes at der er rigtig meget fokus på bedre forhold for fodgængere og handicappede.

I Handicaprådets høringssvar vil det fremgå at Handicaprådet anerkender det positive initiativ og bakker op om "Fodgængerstrategi". Men at der dog bør ske en yderligere tydeliggørelse af de forskellige hensyn, der bør tages til forskellige typer af handicaps. Samt at det nødvendige antal handicapparkeringspladser samtidig bør sikres.

(Slides fra præsentationen vedhæftes referatet).

4. "Et grønnere Aarhus". Handicaprådet og adgang til det grønne.

Orientering ved Joy Alrø Steen. Kort gennemgang via slides.

Baggrunden for at denne politik er udarbejdet, er, at AAK har rigtig mange grønne planer med mål og indsatser for det grønne område.

De vigtigste strategier er samlet i de fire slides (vedhæftes referatet!) – og den primære målgruppe er Byrådet, for at give dem et overblik over, hvad det er for nogle mål, de tidligere har vedtaget. Og dermed får alle andre så også overblik over hvilke mål og indsatser, der allerede er vedtaget.

Der er tænkt to elementer med ind i politikken; en årlig status til Byrådet for at holde dem opdateret på hvad der sker, hvordan fremdriften er og om målene nås. Desuden er det medindtænkt at dokumentet skal revideres i hver byrådsperiode, så der ikke kommer til at finde en slags "knopskydning" sted, som det ellers ofte går med mange af den slags planer.

Visionen for et grønnere Aarhus er at kommunen gerne vil være grøn og naturrig med en høj biodiversitet og at der skal være mere og bedre natur i det åbne land, i ådalene og i skovene. Desuden vil byen gerne lykkes med en klog og bæredygtig byudvikling med bynatur og grønne rum til glæde for alle.

Vision og 4 indsatsområder: Grøn og naturlig kommune

- Naturen i det åbne land
- Det grønne i byen
- Oplevelser og ophold i det grønne
- Sammen om det grønne

Og alt dette spiller sammen med mange andre af kommunens strategier og politikker, fx både Sundhedsstrategi, Handicappolitik, Ældrepolitik og Fodgængerstrategi m.fl.

I Handicaprådets høringsvar vil det fremgå at der både er ros og opbakning til initiativet. Det pointeres dog at der generelt skal medtænkes et større fokus på tilgængelighed samt at der bør sikres adgang for alle til strand, parker og natur - ligesom der også skal sikres tilstrækkeligt med handicapparkeringspladser tæt på alle attraktive områder.

5. HØRING. Serviceniveau (kvalitetsstandarder) for MSO's område - til høring i Handicaprådet

Denne høring foregår i to runder - én nu og én efter budgetlægning i efteråret. Der er ingen tvivl om at MSO står med mange udfordringer her, bl.a. fordi der bliver flere ældre med handicaps i kommunen – og de udfordringer som det nu engang medfører.

Grundlaget for kvalitetsniveauet for MSO er beskrevet i pjecen: "Sammen om et bedre liv". Handicaprådet har tidligere haft kommentarer til indholdet og den måde, flere ting er beskrevet på i pjecen - og her ikke mindst forhold i forbindelse med praktisk hjælp for handicappede. Dog uden at det har haft nogen effekt.

I Handicaprådets hørings svar vil det derfor fremgå at Handicaprådet pointerer, at det tydeligt bør fremgå af MSO's pjece "Sammen om et bedre liv", at handicap godt kan være et selvstændigt kriterie i forhold til visitering til praktisk hjælp. Og at visitering til praktisk hjælp dermed ikke nødvendigvis skal være betinget af, at der samtidig er et plejebehov.

6. Høring ift. Byrådsindstilling vedr. etablering af nye pladser på Oddervej 249 og Nygårdsvej 1A

Høring efter etablering af nye pladser. Boligerne på Nygårdsvej går til det socialpsykiatriske område, hvor Dalgården bliver handicapboliger til udsatte familier og deres børn.

Ombygningen på Nygårdsvej giver god mening, idet der sammen med nybygningen / ombygningen, sker en flytning, så boliger til det socialpsykiatriske område bliver mere samlet.

Der blev stillet spørgsmål om hvorvidt boligerne bliver med selvstændige badeværelser, da det ikke fremgår helt klart af det vedlagte materiale og Natascha Mannemar meldte tilbage, at alle boliger bliver med eget toilet og bad.

I Handicaprådets hørings svar vil det fremgå at Handicaprådet er meget positive overfor etablering af nye pladser indenfor området – og desuden med tilfredshed noterer, at hver enkelt bolig bygges med eget toilet og bad.

7. Opfølgning på mødet med borgmester Jacob Bundsgaard d. 4. juni 2020 og mødet med Magistraten d. 22. juni

Møde med Jacob Bundsgaard d. 4. juni + møde med Magistraten d. 22. juni.

Vi ønsker at få besøg af Kristian Würtz på handicaprådsmødet d. 25. august. Ligeledes er det aftalt længe at vi får besøg af henholdsvis Jette Skive og Thomas Medom.

Der var enighed om at tilgængeligheden på magistratsmødet var stort set utilgængelig på grund af en ualmindelig dårlig virtuel lyd kombineret med larm og en meget dårlig akustik i møderummet. Sannes skrivetolk var fx ikke i stand til at høre, hvad hun skulle skrive og havde derfor meget svært ved at tolke.

Derudover blev det nævnt at det var en god idé, at nogle havde forberedt et lille oplæg til mødet og at der havde været lydhørhed for rådets tanker og refleksioner fra Jacob Bundsgaards side.

8. Eventuelt

Vi mødes fysisk d. 25. august hvis alle er med på det. Ellers virtuelt møde. Skriv til sekretariatet hvis I ikke ønsker, at deltage i et fysisk møde.

9. Evaluering af dagens møde

Enighed om at det var et godt møde.